

PAMÁTNÍK TEREZÍN

Výroční zpráva

2012

PAMÁTNÍK TEREZÍN

národní kulturní památka

PAMÁTNÍK TEREZÍN

Výroční zpráva za rok 2012

PAMÁTNÍK TEREZÍN

národní kulturní památka

Terezín, březen 2013

Název zpracovatele: Památník Terežín
Sídlo organizace: Principova alej 304, 411 55 Terežín
IČ: 00177288
DIČ: CZ00177288
Telefon: +420 - 416 782 225, 416 782 442, 416 782 131
GSM: 604 241 179, 606 632 914
Fax: +420 - 416 782 245
E-mail: pamatnik@pamatnik-terezin.cz
Internetové stránky: www.pamatnik-terezin.cz
Způsob zřízení: Zřizovací listina vydaná MK ČR pod. čj. 17.470/2000 ze dne 27. 12. 2000
Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR

STRUČNÝ PŘEHLED HLAVNÍCH ČINNOSTÍ PAMÁTNÍKU TEREŽÍN

Památník Terežín shromažďuje sbírku hmotných dokladů k rasové a politické perzekuci v období okupace českých zemí nacistickým Německem se zvláštním zřetelem na dějiny policejní věznice pražského gestapa v Malé pevnosti Terežín, dějiny terežínského ghetta, dějiny koncentračního tábora v Litoměřicích a starší historii města Terežín a sbírku výtvarných děl. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkové činnosti.

- Spravuje historický knižní fond (sbírkový), odbornou knihovnu a sbírku písemností archivní povahy.
- Ke sbírkovým předmětům pořizuje odbornou dokumentaci písemnou a podle potřeby i obrazovou, případně zvukovou. Sbírkové předměty odborně zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji společnosti.
- Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává.
- Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, jakož i vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost.
- V zahraničí zajišťuje českou účast na expozicích zřízených v bývalých koncentračních táborech v Osvětimi (Polsko) a v Ravensbrücku (Německo).
- Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí nebo za účelem jejich vědeckého zkoumání nebo konzervování a restaurování.
- Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky a další elektronické nosiče, provádí jejich výměnu s domácími i zahraničními institucemi.
- Pořádá samostatně nebo ve spolupráci s jinými právníckými nebo fyzickými osobami odborné konference, sympózia a semináře vztahující se k předmětu své činnosti. Zajišťuje provoz Mezinárodního střediska setkávání včetně souvisejících služeb.
- Pořádá kulturní a vzdělávací programy vyplývající z předmětu své činnosti a vystavuje zapůjčené předměty kulturní hodnoty.
- Vstupuje do profesních sdružení, včetně mezinárodních, za účelem koordinace odborné činnosti.
- Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty.
- Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

OBSAH

- 1. Úvodní slovo
- 2. Organizační struktura
- 3. Památník Terezín a jeho služby návštěvníkům
- 4. Statistika návštěvnosti
- 5. Přehled uspořádaných akcí a výstav.
Propagačně organizační a ediční činnost
- 6. Vnější kontakty a spolupráce
- 7. Čestný výbor ředitelů Muzea ghetta v Terezíně
- 8. Výzkumná činnost
- 9. Vzdělávací činnost
- 10. Dokumentace a sbírky
- 11. Hospodářská činnost, dary a příspěvky
- 12. Technická a stavební činnost
- 13. Výhled na rok 2013

ÚVODNÍ SLOVO

1 V této výroční zprávě chceme podat přehled o mnohostranné činnosti Památníku Terezín v uplynulém roce a využít ji jako příležitost k ohlédnutí za hlavními událostmi, které se uskutečnily na jeho půdě. Chtěl bych hned v úvodu poděkovat všem jeho pracovníkům za poctivou a obětavou práci, díky níž bylo možno navzdory nelehkým podmínkám, daným především problémy mezinárodního finančního a ekonomického vývoje a jejich odrazem v naší zemi, splnit všechny hlavní stanovené úkoly jak v památkové péči, tak při připomínání, výzkumu a vzdělávání o nacistických represivních zařízeních v Terezíně a Litoměřicích v době okupace naší země nacistickým Němcem i přiblížení jejich úlohy v širších souvislostech politické a rasové perzekuce v letech druhé světové války široké veřejnosti.

Stejně jako v jiných letech i vloni významnou součástí naší práce tvořila příprava a organizace vzpomínkových setkání, připomínajících oběti rasové i politické perzekuce z českých zemí, ale i z dalších zemí ovládaných nacistickým režimem. Tento mezinárodní rozměr utrpení vězňů nacistického totalitního režimu v represivních zařízeních v Terezíně a Litoměřicích byl akcentován v průběhu všech těchto akcí. Jako první proběhlo pietní shromáždění u příležitosti Jom Hašoa, které se konalo 19. dubna v prostoru před bývalou modlitebnou z doby ghetta v Dlouhé ulici. Stalo se již tradicí, že na něm každoročně představitelé Terezínské iniciativy, organizace bývalých vězňů terezínského ghetta, přečtou dalších 100 jmen zemřelých Židů deportovaných do Te-

rezína v letech okupace. Smyslem tohoto neobyčejně působivého aktu je každoročně připomínat především příslušníkům mladé generace, že za čísla, která jsou součástí celkové bilance obětí holokaustu, se skrývají osudy konkrétních lidí. Na závěr shromáždění promluvil vrchní pražský a zemský rabín Karol Efraim Sidon, který poté také přednesl modlitbu Kadiš.

Ústřední vzpomínkovou akcí za oběti nacistické okupace je každoročně Terezínská tryzna, která se koná vždy třetí květnovou neděli. V loňském roce tento den připadl na neděli 20. května. Stejně jako v jiných letech se vzpomínkové slavnosti zúčastnili vrcholní představitelé vlády, Parlamentu České republiky, politických stran i zastupitelských úřadů mnoha zemí světa. Přítomna byla také řada bývalých vězňů, jejichž celostátní organizace byla spolupořadatelem tryzny. Tentokrát hlavní projev přednesla paní Miroslava Němcová, předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V úvodu tryzny položili oficiální hosté věnce na Národním hřbitově. Jménem bývalých vězňů promluvil předseda Ústředního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu Jaroslav Vodička. Miroslava Němcová v následujícím hlavním projevu zdůraznila nutnost čerpat z tragické historie poučení a nedopustit její opakování. Poukázala přitom na rizika, která přináší dnešní vývoj ve světě. Po následujících modlitbách – křesťanské a židovské – zakončilo program tryzny vystoupení pěveckého sboru. Před zahájením Terezínské tryzny se na bývalém popravišti Malé pevnosti uskutečnilo vzpomínkové setkání připomínající poslední popravu vězňů policejní věznice v Terezíně, ke které došlo 2. května 1945. V průběhu tohoto shromáždění zde delegace Ústředního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu, Památníku Terezín a dalších organizací položily věnce.

V posledních letech se stále větší pozornosti těší vzpomínkové akce na památku Milady Horákové, která byla jednou z vězeňkyň policejní věznice v Terezíně v letech nacistické okupace a nedlouho po osvobození se stala obětí komunistického totalitního režimu. V Pamětní síni Malé pevnosti se proto 27. června konal pietní akt, který Památník Terezín uspořádal ve spolupráci s Konfederací politických vězňů u příležitosti výročí její popravy. Další shromáždění na památku této osobnosti, která je snad nejvýraznějším symbolem boje za obnovu demokracie v naší zemi, bylo ve zmíněném prostoru uspořádáno 21. prosince.

Dlouhou tradici má rovněž tryzna Kever Avot, která je připomínkou počátku deportací Židů z českých zemí a obětí z jejich řad v průběhu holokaustu. Jejími spoluorganizátory jsou Federace židovských obcí v České republice a Pražská židovská obec. Od roku 1946 se každoročně koná v neděli týden před nejvýznamnějším židovským svátkem, kterým je Nový rok – Roš Hašana. Místem jejího konání je vždy prostor u krematoria na Židovském hřbitově. Tentokrát se zde bývalí vězni terezínského ghetta, členové židovských obcí a další hosté sešli 9. září.

Poslední, avšak neobyčejně významná vzpomínková akce se uskutečnila 16. října. K tomuto datu se váží dvě závažné události. V roce 1941 byly toho dne zahájeny deportace českých Židů, jejichž transporty směřovaly nejprve do ghatt v Lodži a Minsku,

další pak již do Terezína. V roce 1944 byl pak 16. října z terezínského ghetta vypraven transport, se kterým do Osvětimi odjížděla řada osobností terezínského kulturního života, především z oblasti hudby. K připomenutí těchto historických událostí uspořádal Památník Terezín vernisáž výstavy „Vzpomínky“, prezentující osobní prožitky bývalých vězňů.

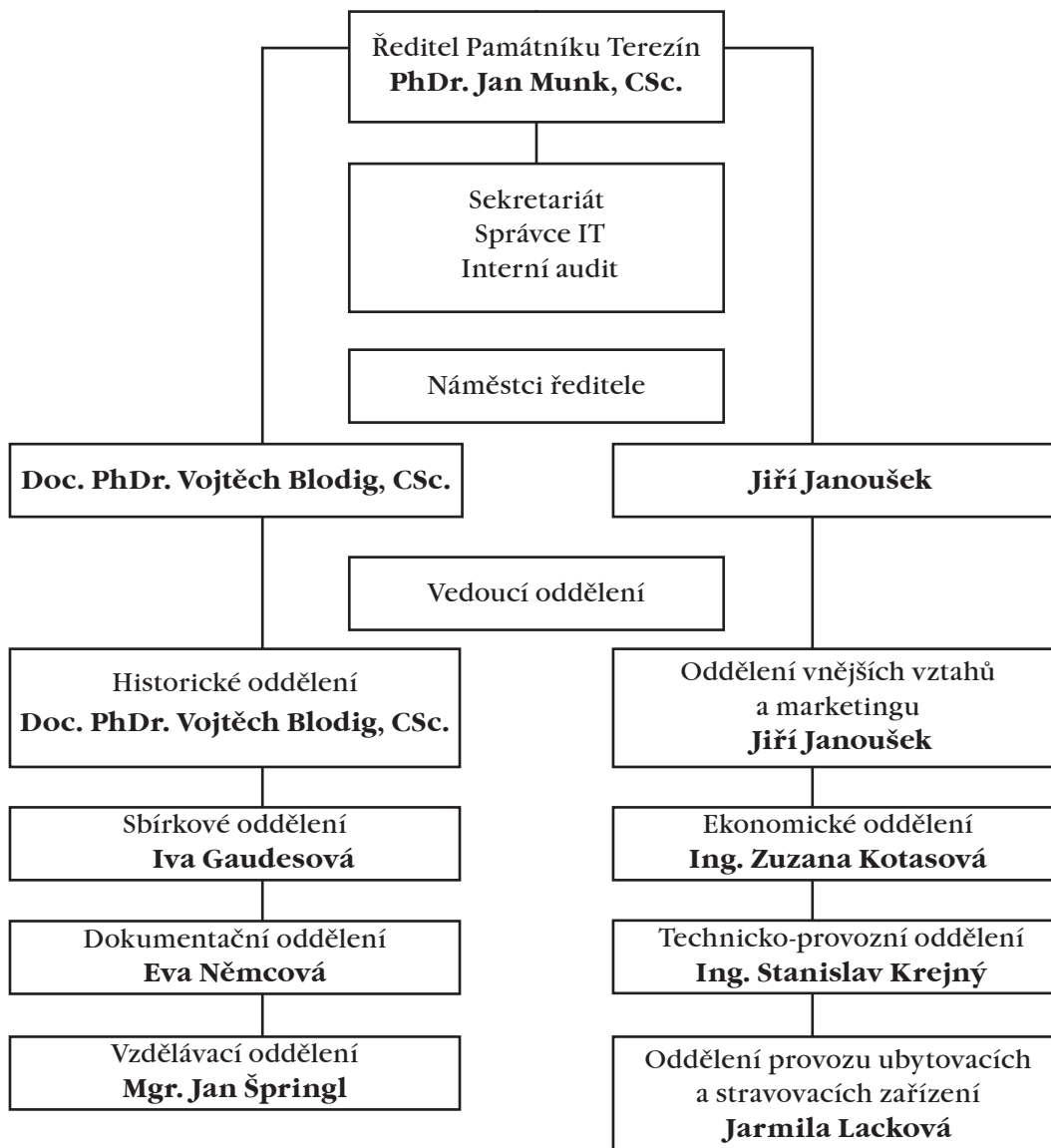
V dalších částech této zprávy je možno seznámit se s širokou škálou úkolů, které jednotlivá oddělení Památníku Terezín plnila, a vytvořit si představu o spolupráci s domácími i zahraničními institucemi, organizacemi, spolky i jednotlivci. Ve zprávě za uplynulý rok jsem jako příklad vybral projekt vytváření databází bývalých vězňů a digitalizace sbírek. Jeho smyslem je, aby databáze obsahující údaje o různých skupinách vězňů, ale i soubory z našich sbírkových fondů převedené do digitální podoby byly co nejdříve zpřístupněny na našich webových stránkách badatelům i dalším zájemcům. Na našich webových stránkách bylo v uplynulých dvou letech umístěno celkem deset jmenných vyhledávačů k databázím různých skupin bývalých vězňů a zpřístupněna byla rovněž řada dalších digitalizovaných souborů z našich sbírkových fondů. V závěru loňského roku bylo digitalizační pracoviště dovybaveno novým zařízením. Uvedený projekt byl přihlášen do X. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria Musaealis, vyhlašované Ministerstvem kultury České republiky a Asociací muzeí a galerií České republiky. Odborná porota tento projekt ocenila prvním místem v kategorii Muzejní počin roku. Toto ocenění je výsledkem dlouhodobého systematického úsilí o zpřístupňování našich sbírek badatelům i široké veřejnosti a jejich využívání k připomínání utrpení a obětí nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích v letech druhé světové války.

Dalšího ocenění se Památníku dostalo za kvalitu služeb, které poskytuje svým návštěvníkům. Prestižní mezinárodní turistický portál TripAdvisor udělil třem jeho hlavním objektům – Malé pevnosti, Muzeu ghetta a bývalým Magdeburským kasárnám – svou doporučující pečeti, udělovanou nejlépe hodnoceným subjektům v oblasti cestovního ruchu.

Chtěl bych rovněž připomenout, že navzdory složité ekonomické situaci se podařilo dosáhnout dobrého výsledku hospodaření naší organizace, což je dobrým východiskem pro plnění úkolů, které nás čekají v tomto roce. I v nadcházejícím období chceme hospodařit maximálně úsporně, přísně kontrolovat využívání našich prostředků a hledat další možnosti úspor. Věřím, že i nadále bude hlavní oporou naší úspěšné činnosti poctivá práce, iniciativa a obětavost všech pracovníků. Stejně tak jsem přesvědčen o pokračování podpory a spolupráce ze strany našeho zřizovatele, kterým je Ministerstvo kultury České republiky, jakož i v případě našich partnerských institucí, spolků i jednotlivých přátel z domova i ze zahraničí, především však organizací bývalých vězňů.

*PhDr. Jan Munk, CSc.
ředitel Památníku Terezín*

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

PAMÁTNÍK TEREZÍN A JEHO SLUŽBY NÁVŠTĚVNÍKŮM

V České republice je Památník Terezín jedinou institucí svého druhu. Jeho posláním je především uchovávat památku obětí rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace, její odkaz přibližovat a zprostředkovávat veřejnosti prostřednictvím muzejní a osvětové činnosti a současně pečovat o místa spojená s utrpením desetitisíců lidí v letech druhé světové války.

Ve správě Památníku Terezín se nacházejí objekty a areály, které ve svém celku představují jedinečný muzejní komplex, do kterého přicházejí každoročně statisíce návštěvníků z domova i ze zahraničí. S historií nacistických represivních zařízení v Terezíně a nedalekých Litoměřicích se mohou seznámit v řadě stálých i příležitostných expozic. Stejně tak mohou navštívit pietní prostory a další památná místa spojená s touto tragickou kapitolou novodobých dějin.

^[2] Dějiny terezínského ghetta přibližuje především stálá expozice Muzea ghetta, jež se nachází v budově bývalé městské školy. Na ni navazují četné další expozice, které jsou umístěny v bývalých Magdeburských kasárnách, v krematoriu na Židovském hřbitově a v bývalé Ústřední márnici ghetta. Pietními místy jsou modlitebna z doby ghetta v Dlouhé ulici, Kolumbárium ghetta, památník na břehu Ohře, kde byl nedlouho před koncem nacistické okupace do řeky vysypán popel obětí, a zbytek železniční vlečky. Kromě uvedených pietních míst se ve městě Terezín nacházejí další památná místa a objekty.

^[3] V areálu Malé pevnosti, která je od města Terezín vzdálena necelý jeden kilometr, je kromě objektů, které sloužily policejní věznicí gestapa, možno navštívit řadu stálých a dočasných expozic a rovněž Národní hřbitov nacházející se v jejím předpolí. Tento areál představuje největší pohřebiště obětí nacistické okupace na území České republiky. Z tohoto důvodu je proto každoročně místem konání ústředních vzpomínkových shromáždění na památku obětí nacistických represí.

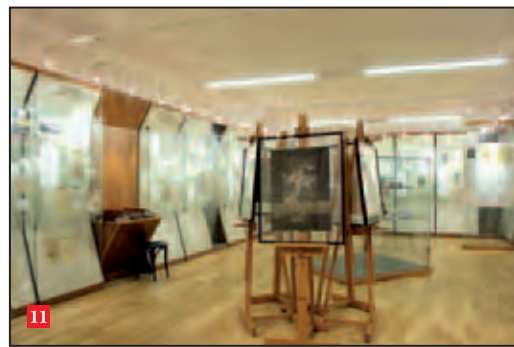
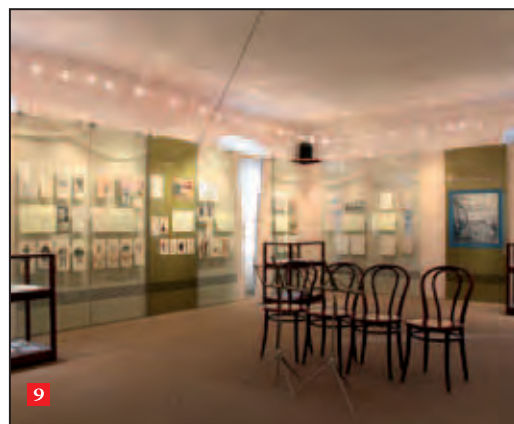
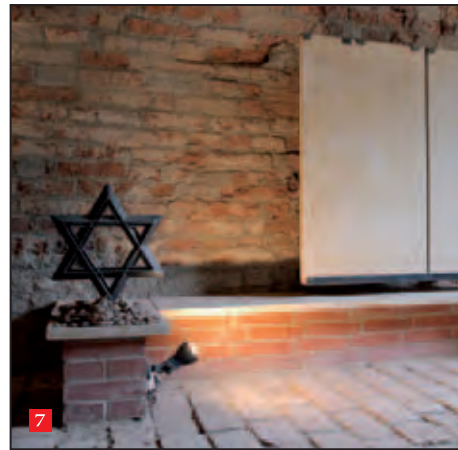
^[4] Ve správě Památníku Terezín je rovněž objekt bývalého krematoria koncentračního tábora v Litoměřicích s přilehlým areálem, jakož i prostor u vstupu do podzemí, kde vězni tohoto tábora svou otročskou prací budovali dvě továrny určené pro válečnou výrobu nacistického Německa. Podzemní prostory samotné jsou však vzhledem k hrozícímu nebezpečí sesuvu horniny návštěvníkům nepřístupné. Zájemci o historii tábora a výstavby podzemních továren (jejich stavby nesly krycí názvy Richard I a Richard II) však mohou zhlédnout stálou výstavu věnovanou této problematice, jež je umístěna v bývalém III. dvoře Malé pevnosti.

Areály bývalého ghetta a policejní věznice gestapa v Malé pevnosti si mohou návštěvníci Památníku Terezín prohlédnout s odborným výkladem. Po předchozí objednávce lze navštívit s průvodci i krematorium koncentračního tábora v Litoměřicích.

Pro orientaci zájemců o návštěvu Památníku Terezín uvádíme celkový přehled jeho stálých expozic:

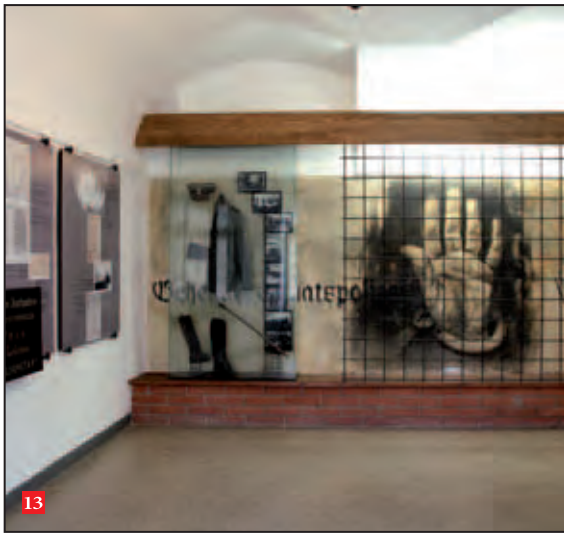
- 5 Terezín v „konečném řešení židovské otázky“ 1941–1945 – expozice v Muzeu ghetta;
- 6 Úmrtnost a pohřbívání v ghettu Terezín – expozice v krematoriu na Židovském hřbitově;
- 7 Ústřední márnice a pohřební obřady v ghettu – expozice v bývalé Ústřední márnici ghetta;
- 8 Rekonstrukce vězeňské ubikace z doby ghetta – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách;
- 9 Hudba v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách;
- 10 Výtvarné umění v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách;
- 11 Literární tvorba v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách;
- 12 Divadlo v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách;
- 13 Malá pevnost Terezín 1940–1945 – expozice v Muzeu Malé pevnosti;

- 14 Výtvarná expozice Památníku Terezín – expozice v Muzeu Malé pevnosti;
- 15 Koncentrační tábor Litoměřice 1944–1945 – expozice ve III. dvoře Malé pevnosti;
- 16 Terezín 1780–1939 – expozice ve vstupním objektu Malé pevnosti;
- 17 Internační tábor pro Němce. Malá pevnost Terezín 1945–1948 – expozice ve IV. dvoře Malé pevnosti;
- 18 Milada Horáková 1901–1950 – expozice v Pamětní síni Malé pevnosti.

Návštěvníci mohou zhlédnout rovněž řadu dočasných výstav. Badatelé mohou využívat služeb dokumentačního a sbírkového oddělení, odborné knihovny, jakož i vyhledávačů na webových stránkách Památníku (www.pamatnik-terezin.cz). Pracovníci Památníku poskytují odborné konzultace o otázkách rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace a informace o osudech vězňů represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích.

STATISTIKA NÁVŠTĚVNOSTI

NÁVŠTĚVNOST PAMÁTNÍKU TEREZÍN V ROCE 2012

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizinci	Mládež ČR
Leden	3 285	2 638	1 242	395
Únor	6 344	4 987	3 732	1 053
Březen	23 909	21 390	18 817	1 509
Duben	27 816	23 076	17 329	3 203
Květen	29 520	20 816	12 056	4 998
Červen	24 516	17 508	11 024	4 282
Červenec	26 950	20 618	9 575	2 430
Srpen	25 185	18 851	7 710	2 431
Září	26 186	22 307	15 708	1 750
Říjen	22 980	19 925	12 741	2 202
Listopad	8 843	7 037	4 398	1 296
Prosinec	4 531	3 938	2 079	371
ROK 2012	230 065	183 091	116 411	25 920
Rok 2011	224 762	175 153	104 546	27 085
Rozdíl	+ 5 303	+ 7 938	+11 865	- 1 165

NÁVŠTĚVNOST V MALÉ PEVNOSTI V ROCE 2012

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizinci	Mládež ČR
Leden	2 997	2 356	1 111	394
Únor	6 077	4 731	3 528	1 048
Březen	23 342	20 925	18 403	1 478
Duben	27 154	22 485	16 917	3 139
Květen	27 226	19 134	11 580	4 969
Červen	23 631	16 661	10 386	4 257
Červenec	25 758	19 531	8 870	2 380
Srpen	24 136	17 895	7 194	2 382
Září	25 381	21 557	15 248	1 731
Říjen	22 223	19 267	12 293	2 127
Listopad	8 248	6 501	3 993	1 247
Prosinec	4 279	3 692	1 869	368
ROK 2012	220 452	174 735	111 392	25 520
Rok 2011	220 394	171 229	102 868	26 870
Rozdíl	+ 58	+ 3 506	+ 8 524	- 1 350

NÁVŠTĚVNOST V MUZEU GHETTA V ROCE 2012

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizinci	Mládež ČR
Leden	2 524	2 030	879	337
Únor	4 447	3 304	2 393	933
Březen	12 083	10 232	8 325	1 135
Duben	14 901	11 193	7 231	2 722
Květen	21 281	13 996	7 298	4 255
Červen	16 736	11 936	7 450	3 649
Červenec	19 662	15 159	7 386	1 951
Srpen	18 146	13 640	5 541	1 894
Září	17 218	14 546	9 918	1 361
Říjen	16 719	14 134	9 099	2 034
Listopad	6 825	5 415	3 140	1 051
Prosinec	3 689	3 222	1 612	349
ROK 2012	154 231	118 807	70 272	21 671
Rok 2011	156 957	118 919	64 783	22 407
Rozdíl	- 2 726	- 112	+ 5 489	- 736

NÁVŠTĚVNOST V BÝVALÝCH MAGDEBURSKÝCH KASÁRNÁCH V ROCE 2012

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizinci	Mládež ČR
Leden	1 468	1 145	494	277
Únor	2 663	1 780	1 324	805
Březen	5 774	4 847	3 913	711
Duben	7 221	5 312	3 428	1 538
Květen	8 257	5 498	3 221	1 922
Červen	7 333	5 066	3 248	1 865
Červenec	8 178	7 096	3 750	440
Srpen	6 596	5 562	2 247	475
Září	7 408	6 385	4 359	728
Říjen	8 125	6 545	4 072	1 371
Listopad	3 714	2 887	1 857	700
Prosinec	2 179	1 873	1 110	268
ROK 2012	68 376	53 996	33 023	11 100
Rok 2011	66 282	51 481	28 525	10 911
Rozdíl	+ 2 094	+ 2 515	+ 4 498	+ 189

PŘEHLED USPOŘÁDANÝCH AKCÍ A VÝSTAV. PROPAGAČNĚ ORGANIZAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

PŘEHLED HLAVNÍCH AKCÍ ORGANIZOVANÝCH PAMÁTNÍKEM TEREZÍN V ROCE 2012:

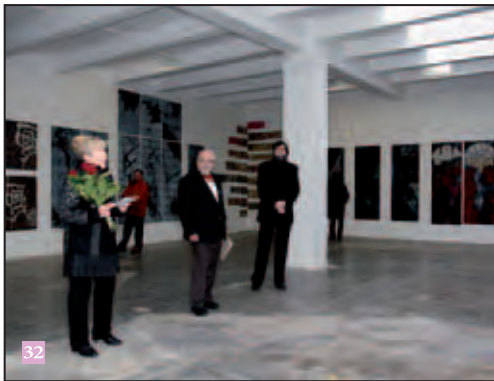
- ¹⁹ 27. ledna ke Dni památky holokaustu a předcházení zločinům proti lidskosti byla otevřena výstava plakátů „Vzpomínka na holokaust je živá“.
- ²⁰ Vzpomínková akce u příležitosti světového dne památky obětí holokaustu Jom Hašoa se konala 19. dubna za účasti vrchního pražského a zemského rabína Karola Efraima Sidona a dalších hostů před modlitebnou z doby ghetta v Dlouhé ulici. Při této příležitosti byla slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná mansarda z doby ghetta, která se nachází nad modlitebnou.
- ²¹ 20. dubna se uskutečnila celodenní prezentace Památníku Terezín pro členy Asociace cestovních kanceláří ČR, které se zúčastnilo 50 jejích členů.
- ²² 10. května si Památník Terezín připomněl 65. výročí svého vzniku. Při této příležitosti byla otevřena výstava plakátů dokumentujících historii Památníku Terezín a uskutečnilo se setkání jeho zaměstnanců.
- ²³ 17. května získal Památník Terezín hlavní cenu soutěže muzeí Gloria Musaealis v kategorii Muzejní počin roku.
- ²⁴ ²⁵ Tereziánská tryzna se konala 20. května na Národním hřbitově za účasti zástupců Senátu Parlamentu ČR a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, vlády ČR, zastupitelských úřadů mnoha zemí a dalších hostů. Hlavní projev přednesla předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová. Před zahájením Tereziánské tryzny proběhlo kladení věnců na popravišti Malé pevnosti při příležitosti uctění památky obětí poslední popravy v Terezíně dne 2. května 1945.
- ²⁶ 27. června se konal pietní akt k výročí popravy Milady Horákové.
- ²⁷ 22. července navštívila Památník Terezín bývalá ministryně zahraničí USA Madeleine Albright.
- ²⁸ 9. září se konala v prostoru Židovského hřbitova tryzna Kever Avot za oběti nacistické genocidy Židů z českých zemí.
11. září se konalo odhalení pamětní desky města Hannover v bývalém Kolumbáriu ghetta.
- ²⁹ Ve dnech 22.–25. listopadu se konal mezinárodní seminář „Holokaust ve vzdělávání“.
- ³⁰ 21. prosince se konalo v Pamětní síni Malé pevnosti shromáždění u příležitosti 111. výročí narození Milady Horákové.

PŘEHLED VÝSTAV USPOŘÁDANÝCH PAMÁTNÍKEM TEREZÍN V ROCE 2012:

- Vzpomínka na holokaust je živá – plakáty.
- 31 Koncentrační tábor Dora – dokumentární výstava.
- 32 Jiřina Adamcová – kresby, grafiky, malby.
- 33 Margo Paran – básně a kresby.
- 34 Paměť, vzpomínání, připomínání – výstava vítězných prací zaslaných do XVI. ročníku výtvarné soutěže mládeže.
- 35 David Bartoň – obrazy.
- Výstava plakátů k 65. výročí vzniku Památníku Terezín.
- 36 Tereziánská liga. Fotbal v tereziánském ghettu – dokumentární výstava.
- 37 Vzpomínky – dokumentární výstava.

EDIČNÍ ČINNOST:

- Průběžné doplňování cizojazyčných tištěných průvodců.
- Vydání Výroční zprávy Památníku Terezín za rok 2011 v českém a anglickém jazyce.
- 38 Vydání katalogů a skládaček k příležitostným výstavám.
- 39 Čtvrtletně vydáván „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“, připravovaný vzdělávacím oddělením.
- 40 Vydání Tereziánských listů č. 40.

VZTAHY K VEŘEJNOSTI:

- Průběžná aktualizace obsahu internetové prezentace Památníku Terezín.
- Vydávání tiskových zpráv a sdělení k nejdůležitějším událostem a jejich zprostředkování regionálním a celorepublikovým tištěným i elektronickým médiím.
- Průběžná prezentace Památníku na internetu a na stránkách periodik určených profesionálům v cestovním ruchu a v muzejnictví, zahraničním návštěvníkům ČR a tuzemským návštěvníkům regionu.
- Prezentace Památníku Terezín v infocentrech (včetně soukromých), městských informačních systémech v regionu a v turisticky exponovaných místech v ČR, včetně prezentace v tamních aplikacích pro tzv. chytré telefony.
- 41 Účast na domácích i zahraničních veletrzích cestovního ruchu.
- Pokračování spolupráce s agenturou CzechTourism (mj. účast na konferenci o cestovním ruchu v Ústeckém kraji 22. června 2012 a distribuce propagačních materiálů Památníku Terezín prostřednictvím této agentury na nejdůležitější zahraniční veletrhy cestovního ruchu).
- Pokračování spolupráce s Asociací muzeí a galerií ČR.
- Prestižní mezinárodní turistický portál TripAdvisor ocenil kvalitu služeb, které poskytuje Památník Terezín svým návštěvníkům, a udělil třem jeho hlavním objektům – Malé pevnosti, Muzeu ghetta a bývalým Magdeburským kasárnám – svou doporučující pečeť, kterou mohou získat jen nejlépe hodnocené subjekty v oblasti cestovního ruchu.
- Pokračování spolupráce s profesními organizacemi v oblasti cestovního ruchu: Asociací cestovních kanceláří ČR a Asociací českých cestovních kanceláří a agentur – pro členy ACK ČR uspořádána 20. dubna 2012 celodenní prezentace Památníku Terezín.
- Pokračování spolupráce s profesním sdružením Asociace průvodců ČR.
- Pokračování spolupráce s Krajským úřadem Ústeckého kraje (např. ohledně turistického značení na dálnici D8 a regionálního turistického webového portálu „Brána do Čech“).

- Navázána spolupráce s Destinační agenturou České středohoří.
- Navázána spolupráce s infocentry v regionu – 27. listopadu 2012 pro ně byla uspořádána celodenní prezentace Památníku Terezín.
- Pokračování spolupráce s Centrem cestovního ruchu Litoměřice (participace na vydání časopisu „Výletník po Českém středohoří 2012/3“).

PRŮVODCOVSKÁ ČINNOST:

- Doplněn kádr průvodců.
- Doplněn kádr kustodů příležitostných výstav a stálých expozic.
- Dokončeno přezkoušení průvodců po jazykové, obsahové a formální stránce a provedeno vyhodnocení ve spolupráci s historickým oddělením a vzdělávacím oddělením.

NAPLŇOVÁNÍ FUNKCE POSKYTOVATELE STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽEB:

V roce 2005 vydal Památník Terezín „Směrnice o poskytování standardizovaných veřejných služeb“, které stanoví:

- „Pro daný rok je vždy příkazem ředitele Památníku Terezín určeno vstupné do objektů Památníku, příkaz obsahuje všechny druhy vstupného a také podmínky pro poskytnutí slevy. Ceník je zveřejněn u všech pokladen a na webových stránkách Památníku Terezín.“
- V rámci odstraňování bariér znemožňujících užívání služeb osobám s omezenou schopností pohybu a orientace se v roce 2006 podařilo zřídit bezbariérový vstup do 1. patra stálé expozice v Muzeu ghetta a do krematoria v prostoru Židovského hřbitova. V roce 2007 byl zřízen bezbariérový vstup do 1. patra Muzea Malé pevnosti. Zřizování bezbariérových vstupů do dalších objektů Památníku bude pokračovat v závislosti na finančních možnostech.
- Objekty Památníku jsou přístupny celoročně v doprovodu průvodců v návštěvní době, která je určena následovně:

Malá pevnost

Zimní čas – denně 8:00 – 16:30

Letní čas – denně 8:00 – 18:00

Muzeum ghetta a Magdeburská kasárna

Zimní čas – denně 9:00 – 17:30

Letní čas – denně 9:00 – 18:00

Kolumbárium, obřadní místnosti a Ústřední márnice ghetta

Zimní čas – denně 9:00 – 17:00

Letní čas – denně 9:00 – 18:00

Krematorium

Zimní čas – denně 10:00 – 16:00

Letní čas – denně 10:00 – 18:00

v sobotu zavřeno

Modlitebna z doby terezínského ghetta a replika tzv. mansardy (ubytovny vězňů)

Zimní čas – denně 9:00 – 17:30

Letní čas – denně 9:00 – 18:00

Všechny objekty jsou uzavřeny ve dnech 24. 12. – 26. 12. a 1. 1.

Otevírací doba se mění na letní a zimní v den následující po změně času na letní a zpět (říjen a březen).

- Návštěvní doba je veřejně oznámena ve všech objektech Památníku a na jeho webových stránkách.
- Informace o Památníku Terezín a jeho činnosti za uplynulý rok jsou zveřejňovány ve Výroční zprávě, která je distribuována a zároveň zveřejněna na webových stránkách. Na těchto stránkách je zveřejněn také výstavní program a termíny akcí, které během roku Památník pořádá, jakož i ediční plán.
- Fondy dokumentačního a sbírkového oddělení jsou dle platných směrnic a po předchozí domluvě přístupny pro badatele.

VNĚJŠÍ KONTAKTY A SPOLUPRÁCE

Dějiny represivních zařízení v Terezíně a v Litoměřicích v letech druhé světové války a také jejich mezinárodní rozměr činí bezpodmínečně nutnými udržování a další rozvoj kontaktů s bývalými vězni a jejich organizacemi, jakož i partnerskými organizacemi na domácí půdě i v zahraničí. Na tomto místě je třeba připomenut skutečnost, že uvedenými zařízeními prošli nebo v nich našli smrt vězni ze třiceti zemí světa. Památník Terezín se proto této problematice i v uplynulém roce věnoval v nezmenšené míře.

Na prvním místě se jednalo o pokračování úzké spolupráce s bývalými vězni, jakož i organizacemi, ve kterých jsou sdruženi. Nejvýznamnější a rovněž nejpočetnější z nich zůstává Terezínská iniciativa, která je organizací bývalých vězňů terezínského ghetta. Založena byla na počátku devadesátých let minulého století, vzápětí po zahájení demokratických změn v naší zemi. Třebaže průměrný věk členů této organizace se zákonitě každým rokem zvyšuje, má její činnost stále veliký význam a nadále pokračují její aktivity v různých oblastech, které výrazným způsobem podporují činnost Památníku Terezín. Především v oblasti vzdělávání hraje přímo nezastupitelnou úlohu. Besedy s pedagogy i mladými účastníky vzdělávacích programů, kterých se bývalí vězni účastnili, měly neobyčejně kladný ohlas a významně zapůsobily na zúčastněné ze všech věkových kategorií. Nelze rovněž zapomenout na pokračující finanční podporu Terezínské iniciativy vzdělávacím programům Památníku Terezín, která řadě škol umožňuje podniknout cestu do Terezína i ze vzdálenějších míst.

Vzhledem k podstatně vyššímu průměrnému věku a zdravotnímu stavu bývalých vězňů policejní věznice v Malé pevnosti a koncentračního tábora v Litoměřicích je spolupráce s touto částí přeživších již velmi omezená. Vzájemný kontakt je téměř výhradně uskutečňován prostřednictvím Ústředního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu. To platí i pro kontakty s bývalými vězni dalších nacistických represivních zařízení (Osvětim, Ravensbrück, Dachau, Flossenbürg aj.), do nichž byli z policejní věznice v Terezíně dále deportováni. V uplynulém roce však výjimku představovaly kontakty s organizací bývalých vězňů koncentračního tábora Litoměřice ve Francii. Ta se dlouhodobě angažovala ve snahách o důstojnější úpravu a především ochranu pietního areálu u bývalého táborového krematoria v Litoměřicích. Změny, které Památník Terezín v tomto směru uskutečnil a prosadil, byly francouzskou organizací vysoce oceněny.

Český svaz bojovníků za svobodu byl tak jako v předchozích letech spolupřátel Terezínské tryzny, která je ústřední vzpomínkovou akcí připomínající památku obětí nacistické okupace. Stejně tak tomu bylo i v případě vzpomínkového aktu věnovaného výročí poslední popravy v policejní věznici v Terezíně v samotném závěru války a okupace.

V oblasti vědecko-výzkumné a muzejní práce probíhala spolupráce hlavně s Institutem Tereziánské iniciativy a Židovským muzeem v Praze. Plně se rozvinuly práce na projektu EHRI, který je podporován Evropskou unií a je zaměřen na vytvoření internetového portálu k archivním a muzejním sbírkám a dokumentům týkajících se problematiky holokaustu. Památník Terezián se plně zapojil do práce na úseku vytváření mezinárodního informačního systému o archivních fondech k dějinám tereziánského ghetta, který je dílčím úkolem uvedeného projektu. Úzce přitom spolupracoval s Židovským muzeem v Praze, jakož i partnerskými institucemi v Izraeli – památníky Yad Vashem a Beit Theresienstadt. Po celý rok probíhala pravidelná výměna materiálů a informací, jakož i pracovní porady mezinárodního řešitelského kolektivu.

Odborná spolupráce probíhala rovněž s dalšími domácími partnerskými institucemi, které představovaly Muzeum romské kultury v Brně, Památník Lidice, Národní archiv v Praze, Vojenský ústřední archiv v Praze, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Národní muzeum v Praze, Ústav pro studium totalitních režimů v Praze a Státní oblastní archiv v Litoměřicích.

Již po řadu let má stabilní charakter také spolupráce se zahraničními partnerskými institucemi, spolky a organizacemi, jakož i jednotlivými odborníky. Především se to týká památníků zřízených v místech bývalých nacistických represivních zařízení, jakož i výzkumných a vzdělávacích institucí, jejichž činnost se zaměřuje na objasňování různých aspektů represí nacistického režimu na území Německa a jím okupovaných zemí. Konkrétně jsou to v Polsku Státní muzeum Auschwitz-Birkenau v Osvětimi, Státní muzeum v Majdanku a Muzeum Gross-Rosen v Rogoźnici, v Izraeli památníky Yad Vashem v Jeruzalémě a Beit Theresienstadt v Givat Haim Ichud, ve Spojených státech amerických United States Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu, Museum of Jewish Heritage v New Yorku a University of South California Shoah Foundation Institute v Los Angeles, v Nizozemsku Anne Frank House v Amsterdamu, v Německu Památník Flossenbürg, Památník Buchenwald, Památník Dachau, Památník Sachsenhausen, Památník Ravensbrück a Dům konference ve Wannsee, v Rakousku Památník Mauthausen a Dokumentationsarchiv des österreichischen Widerstandes ve Vídni, v Norsku Památník Falstad, na Slovensku Muzeum SNP v Banské Bystrici, Dokumentační centrum holokaustu v Bratislavě a Muzeum židovské kultury v Bratislavě.

Již po dvě desetiletí působí v Památníku Terezián dobrovolníci, kteří jsou vysíláni organizacemi Gedenkdiens z Rakouska a Aktion Sühnezeichen/Friedensdienste (ASF) z Německa. Těžiště jejich působení představuje spolupráce se vzdělávacím oddělením Památníku Terezián při zajišťování vzdělávacích pobytů německy mluvících skupin. Organizace ASF rovněž zajišťuje pracovní pobyty skupin mládeže v Tereziáně, které jsou zaměřeny především na údržbu a obnovu různých areálů ve městě.

Pokračovala rovněž podpora činnosti Památníku Terezián spolky přátel a podporovatelů Tereziána, které působí v německých spolkových zemích Sasko, Braniborsko a Dolní Sasko.

Významnou oblastí mezinárodních aktivit Památníku Terezián v uplynulém roce

byla činnost jeho zástupců v mezinárodních organizacích, které se zabývají výzkumnými, muzejními a vzdělávacími aktivitami souvisejícími s připomínáním památky obětí nacistické rasové a politické perzekuce. Nejvýznamnější z nich je mezivládní organizace International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA), která je pokračovatelkou dřívější Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research (ITF). V současnosti sdružuje již 31 členských zemí. Pracovníci Památníku Terezín jsou členy delegace České republiky v IHRA a pracují v jejích stálých odborných komisích (Akademická komise a Komise pro památníky).

Památník Terezín se rovněž podílel na činnosti mezinárodní organizace muzeí ICOM prostřednictvím zapojení svých zástupců do činnosti mezinárodního výboru IC MEMO, sdružujícího památníky a muzea zločinů proti lidskosti spáchaných státními režimy. V uplynulém roce uvedený výbor připravil mezinárodní konferenci o otázkách exilu a mezinárodní solidarity v předvečer i v průběhu druhé světové války, která se uskutečnila v jihofrancouzském Perpignanu a na níž zástupci Památníku Terezín přednesli své příspěvky. Pokračovala i spolupráce s mezinárodním sdružením International Coalition of Sites of Conscience. Památník Terezín se podílí rovněž na práci Kuratoria bavorských památníků a Mezinárodního fóra Mauthausen.

Stále většího významu nabývá mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávací činnosti. V uplynulém roce se znovu uskutečnily zvláštní semináře pro učitele z českých škol, navazující na předchozí semináře konané v Památníku Terezín, na půdě zahraničních partnerských institucí a v úzké spolupráci s nimi. Tentokrát se jednalo o památník Yad Vashem v Jeruzalémě a Památník Ravensbrück ve Fürstenbergu.

Specifickou oblast zahraničních styků Památníku Terezín představovala i v uplynulém roce péče o stálé expozice České republiky v bývalých koncentračních táborech Osvětim a Ravensbrück, které Památník Terezín z pověření Ministerstva kultury České republiky zřídil a nyní spravuje. Oblast zahraničních styků zahrnuje i povinnou kurýrní činnost při zapůjčování exponátů ze sbírek Památníku Terezín do zahraničí a poté při jejich navrácení.

Výše uvedeným formám mezinárodní spolupráce a zahraničních styků odpovídala struktura zahraničních cest pracovníků Památníku Terezín. Jejich účelem byla účast na mezinárodních konferencích a seminářích (Osvětim, Jeruzalém, Banská Bystrica, New York, Washington, Kodaň, Brusel, Mnichov, Hannover, Wuppertal, Perpignan, Lublin), kurýrní cesty při doprovodu výstavních exponátů ze sbírek Památníku Terezín (Paříž), kontroly zahraničních expozic spravovaných Památníkem Terezín (Osvětim, Ravensbrück), účast na jednáních vyplývajících z členství v mezinárodních institucích a pracovních skupinách (Mauthausen, Mnichov, Jeruzalém, Gernika, Mechelen, Liège, Drážďany), pietní akty pořádané partnerskými institucemi (Osvětim, Banská Bystrica, Flossenbürg, Buchenwald, Rogoźnica, Sachsenhausen, Dachau, Berlín), příprava a realizace vzdělávacích programů (Jeruzalém, Ravensbrück, Berlín) a návštěvy zahraničních výstav (Poznaň, Kyjev).

ČESTNÝ VÝBOR ŘEDITELŮ MUZEA GHETTA V TEREZÍNĚ

Od založení Muzea ghetta v Terezíně zaštiťuje činnost této součásti Památníku Terezín Čestný výbor ředitelů, sdružující význačné osobnosti politického, hospodářského, vědeckého a kulturního života z různých zemí. Jeho členy jsou:

- Yehuda Bauer
- Helen Epstein
- Sir Martin Gilbert
- Hana Greenfield
- Thomas O. Hecht
- Zuzana Justman
- Tomáš Kraus
- Ronald S. Lauder
- Mark D. Ludwig
- Charles I. Petschek
- Artur Schneier
- Mark E. Talisman
- James E. Young
- Hans Westra

VÝZKUMNÁ ČINNOST

Historické oddělení pokračovalo v základním výzkumu dějin represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích v období nacistické okupace, jakož i ve výzkumu širších souvislostí rasové a politické perzekuce včetně vývoje nacistického represivního aparátu a dalších osudů vězňů po deportaci z výše uvedených represivních zařízení do dalších věznic, káznic a koncentračních táborů různých druhů. Při této činnosti úzce spolupracovalo s dokumentačním, sbírkovým a vzdělávacím oddělením. V souladu se střednědobou koncepcí činnosti Památníku Terezín byla badatelská činnost zaměřena na soustavný výzkum nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích a jejich místo v systému nacistické okupační politiky. Tento výzkum zahrnoval rešerše v domácích i zahraničních archivech a kontakty s domácími i zahraničními institucemi i jednotlivci zabývajícími se touto problematikou. Konkrétně se jednalo o následující úkoly:

- Výzkum dějin terezínského ghetta pokračoval v objasňování úlohy služebny SS a jejích nadřízených složek, významu terezínského ghetta pro perzekuci Židů v Sudetské župě a dále podoby ekonomické exploatace terezínského ghetta okupačními orgány.
- Dokončen byl výzkum osudu duševně chorých Židů v českých zemích a v odtrženém pohraničí.
- Památník Terezín se účastní společného mezinárodního projektu EHRI, jehož cílem je shromáždit dokumenty a údaje týkající se holokaustu, které jsou rozestry v mnoha evropských a zahraničních archivech, na jedno společné virtuální místo. Cílem je, aby se všem potencionálním badatelům k nim usnadnil přístup. Historické oddělení se v roce 2012 podílelo na činnosti pracovní skupiny EHRI – WP 2, která připravuje integraci všech dostupných dokumentů a sbírek týkajících se historie terezínského ghetta. Do konce roku Památník Terezín své úkoly vyplývající z účasti na projektu splnil. Tímto projektem byly vytvořeny předpoklady i pro další rozvíjení vlastních databází Památníku Terezín.
- Soustavně byla doplňována databáze bývalých vězňů terezínského ghetta, jakož i databáze dalších obětí holokaustu z českých zemí, které terezínským ghettem neprošly. Obě databáze byly badatelům a širší veřejnosti spolu s dalšími databázemi (viz dále) zpřístupněny na webových stránkách Památníku Terezín. Na těchto stránkách jsou vedle stávajících souborů ve spolupráci historického oddělení s dalšími odbornými odděleními postupně umísťovány další soubory ze sbírek Památníku Terezín.
- Ve výzkumu policejní věznice gestapa v Malé pevnosti byla hlavní pozornost věnována dobudování databáze jejích bývalých vězňů. Pokračovalo získávání údajů o okolnostech jejich zatčení a věznění. K této databázi byly postupně připojová-

ny další naskenované dokumenty, především z původní kartotéky policejní věz-nice v Malé pevnosti.

- Byl zahájen výzkum dalších osudů vězňů, kteří byli deportováni z policejní věz-nice v Malé pevnosti do koncentračního tábora v Osvětimi.
- Probíhaly práce na přípravě výstavy o příslušnících SS v terezínském ghettu, v policejní věznici v Malé pevnosti a v koncentračním táboře Litoměřice, která bude otevřena v roce 2013.
- Výzkum koncentračního tábora Litoměřice se zaměřil hlavně na doplňování da-tabáze jeho bývalých vězňů.
- Pokračovaly také práce na doplňování a rozšiřování databází bývalých vězňů dalších nacistických represivních zařízení, zpřístupněných na webových strán-kách Památníku Terezín. Jedná se především o databázi vězňů dalších poboček koncentračního tábora Flossenbürg (hlavní pobočkou byl koncentrační tábor Litoměřice) na území českých zemí a dále o databáze bývalých vězňů z českých zemí, kteří byli deportováni do koncentračního tábora Ravensbrück a do kon-centračního tábora Mauthausen.
- Celý projekt zveřejňování databází bývalých vězňů z doby nacistické okupace a digitalizovaných souborů ze sbírek Památníku Terezín na webových stránkách byl přihlášen do soutěže Gloria Musaealis a v květnu 2012 oceněn první cenou v kategorii Muzejní počin roku.
- Pokračoval výzkum úlohy jednotlivých složek nacistického represivního apará-tu a jejich působení na území Protektorátu Čechy a Morava, jehož výstup bude dokončen v roce 2013.
- Probíhal výzkum geneze ženské části policejní věznice v Malé pevnosti.
- Pokračoval výzkum situačních zpráv Sicherheitsdienstu SS jako důležitého zdro-je při výzkumu postupu nacistických represivních složek proti odbojovému hnutí.
- Ve spolupráci se vzdělávacím oddělením probíhala další fáze prací na historicko-dokumentárním projektu „Školákem v protektorátu“, na jehož webových strán-kách jsou postupně zpřístupňovány další soubory dokumentů určené pro využi-tí při vyučování na školách.
- Pokračoval výzkum soudních spisů Mimořádného lidového soudu v Litoměřicích, vztahujících se k policejní věznici v Malé pevnosti, terezínskému ghettu a kon-centračnímu táboru Litoměřice.
- Pokračovala účast na práci mezinárodních organizací, ve kterých Památník re-prezentuje Českou republiku (IC MEMO ICOM – sekce památníků a memoriál-ních muzeí při mezinárodním kongresu muzeí, ITF – mezinárodní sdružení pro vzdělávání, výzkum a připomínání holokaustu).
- V rámci mezinárodní spolupráce při výzkumu dějin druhé světové války a osudů vězňů nacistických represivních zařízení se historické oddělení účastnilo rov-něž práce Mezinárodní pátrací služby (ITS) v Bad Arolsensu (SRN).

- Pokračovaly práce na česko-německém projektu o památkách na holokaust v Terezíně a Drážďanech, který je financován z dotačního titulu Evropské unie pro rozvoj přeshraniční vědecké spolupráce.
- Byla dokončena odborná spolupráce s Národním muzeem při zpracování pozůstalosti Zdeňka Jelínka.
- Pokračovala pedagogická spolupráce s Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Na této i dalších vysokých školách pracovníci oddělení odborně vedli diplomové práce studentů.
- Pracovníci historického oddělení se zúčastnili vědeckých konferencí a seminářů k tematice, která je náplní jejich práce, a připravili pro tato jednání příspěvky prezentující výsledky jejich bádání.
- Pokračovala soustavná publikační činnost pracovníků oddělení. Zpracovány byly příspěvky do ročenky Památníku Terezín „Terezínské listy“ a do čtvrtletníku „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“.
- Pracovníci oddělení zajišťovali přednášky a besedy pro pedagogy, studenty a žáky z domova i ze zahraničí, zajišťovali odbornou spolupráci při natáčení dokumentárních filmů a průběžně připravovali podklady pro práci průvodcovské služby v objektech a areálech Památníku Terezín.
- Pracovníci oddělení se významným způsobem podíleli na přípravě rozsáhlého projektu České televize „Heydrich. Konečné řešení“.
- Pokračovalo průběžné zajišťování odborných konzultací pro badatele z domova i ze zahraničí, poskytování informací sdělovacím prostředkům i dalším zájemcům.
- Byla zpracovávána potvrzení o věznění buď přímo pro bývalé vězně, nebo pro jejich rodinné příslušníky, úřady a soudy.

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Památník Terezín se od roku 1993 věnuje vedle své výzkumné, sbírkové a muzejní činnosti také realizaci vzdělávacích programů pro žáky základních a středních škol. V roce 2012 bylo pro české školy uspořádáno 99 jednodenních a 34 vícedenních seminářů spojených s prohlídkami expozic, přednáškami, besedami s pamětníky, workshopy a samostatnými tvůrčími aktivitami. Celkem se těchto seminářů zúčastnilo 5 079 žáků a studentů českých škol. Nabídky vzdělávacího oddělení ovšem využívají i školní skupiny ze zahraničí, kterých do Terezína přijelo celkem 28 na vícedenní a 27 na jednodenní semináře (jednalo se o 1 601 osob). Na zajištění jejich programu se významně podíleli dobrovolní pracovníci z Rakouska a Německa, vysílání organizacemi Gedenkdiens t a ASF (Aktion Sühnezeichen/Friedensdienste), kteří v Památníku Terezín působí vždy po dobu jednoho roku.

Vzdělávací oddělení se ovšem v uplynulém roce, stejně jako v letech minulých, nezaměřovalo pouze na práci se školní mládeží, ale působilo též v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v úzké spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, a to prostřednictvím již po několik let osvědčené struktury čtyř až pěti na sebe navazujících seminářů. Na jaře se uskutečnila dvě základní třídenní školení s názvem „Jak vyučovat o holokaustu“, jejichž program zajišťovali lektoři Památníku Terezín, Vzdělávacího a kulturního centra Židovského muzea v Praze a Muzea romské kultury v Brně. Na podzim pak bylo uspořádáno nadstavbové setkání k výše jmenovanému semináři pod názvem „Holokaust ve vzdělávání“. Jeho cílem bylo rozšíření znalostí učitelů o podobách holokaustu v některých zemích okupovaných nacistickým Německem a seznámení s příklady metodických postupů ve výuce této problematiky, které jsou uplatňovány v zahraničí. Vedle šesti domácích lektorů se jej zúčastnilo též osm lektorů zahraničních. Vybraní pedagogové, kteří absolvovali tyto semináře v minulých letech, se pak zúčastnili nadstavbových školení v Památníku Ravensbrück a v Památníku Yad Vashem v Jeruzalémě. Celkem se uvedených pedagogických seminářů v roce 2012 zúčastnilo 196 učitelů.

Kromě těchto základních typů školení byly realizovány také další vzdělávací programy určené pedagogům, které probíhaly mimo rámec uvedeného projektu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Památníku Terezín podporovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Jednalo se zejména o seminář pro slovenské učitele organizovaný společně s bratislavským Dokumentačním střediskem holokaustu, seminář pro učitele z Francie pořádaný v partnerské spolupráci s francouzským památníkem Maison d'Izieu, seminář pro dánské učitele v Terezíně v kooperaci s Danish Institute for International Studies a v neposlední řadě seminář určený německým a českým učitelům konaný v Praze a Lidicích. Byl pořádán Tandemem – Koor dinačním centrem česko-německých výměn mládeže se sídlem v Praze a Řezně ve

spolupráci s Památníky Flossenbürg, Terezín a Lidice. Vedle těchto vícedenních akcí bylo například pořádáno též jednodenní školení v Terezíně pro zaměstnance Ministerstva národní obrany ČR či seminář pro severomoravské učitele připravený v součinnosti s Krajským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Nový Jičín a další.

V první polovině roku 2012 organizoval Památník Terezín pro žáky základních a středních škol soutěž umělecké tvořivosti se vztahem k problematice rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace, ale i k palčivým problémům dneška. Jednalo se o XVIII. ročník literární a XVI. ročník výtvarné soutěže, tentokrát pod společným názvem „Paměť, vzpomínání, připomínání“. Téma se zaměřovalo na roli paměťových institucí v současné době, především ve vztahu k 65. výročí založení Památníku Terezín. Do soutěží bylo zasláno 599 prací. Tak jako předešlé ročníky mohly se uskutečnit díky finančnímu daru paní Hany Greenfield z Izraele, bývalé vězeňkyně terezínského ghetta. Na finančním zajištění se podílela jako v minulých letech také Terezínská iniciativa, jež hradí samostatnou cenu Erika Poláka udílenou mimořádně zdařilým dílům.

Z výběru výtvarných prací, které byly zaslány do uměleckých soutěží v tomto roce i v letech minulých, bylo uspořádáno sedm výstav (v Jesenicích u Rakovníka, Litoměřicích, Lounech, Praze, Teplicích, Mostě a Terezíně).

V uplynulém roce probíhalo rovněž rozšiřování výstupů vzdělávacího projektu nazvaného „Školákem v protektorátu“. Jeho stěžejní ideou je snaha přiblížit nejmladším generacím realitu nacistického totalitního režimu na příkladu, který je jim nejbližší – na školním prostředí. Záměrem projektu je ukázat dnešní školní mládeži, jakým způsobem byli nacistickým režimem postihováni stejně staří žáci a studenti v období existence Protektorátu Čechy a Morava a jak by mohli být postiženi také oni samotní, kdyby žili v tomto totalitním režimu. Kromě pokusu o představení obecné situace v protektorátním školství pracuje projekt také s konkrétními projevy krajní represe vůči české školní mládeži, v níž nemalou roli sehrála i policejní věznic v terezínských Malé pevnosti. Hlavními výstupy projektu jsou dva workshopy o mládeži vězněné v policejní věznici v Malé pevnosti připravené pro účastníky seminářů vzdělávacího oddělení. Dále jsou využívány soubory pracovních listů určené k samostatné práci žáků v expozici Muzea Malé pevnosti a v neposlední řadě internetová stránka určená učitelům, školní mládeži i širší veřejnosti.

Další projekt, jenž byl zahájen před rokem 2012 a na němž pokračovaly další práce, nese název „Za pomníčky“. Jeho cílem je zdokumentování současného stavu míst bývalých nacistických táborů a masových hrobů na území dnešní České republiky a zmapování skutečnosti, zda jsou na těchto místech instalovány pomníčky nebo pamětní desky, které připomínají jejich existenci. Zjištěné informace o současném stavu míst bývalých nacistických táborů či hromadných hrobů jsou zveřejňovány na zvláštní webové stránce. Projekt si klade za cíl rozšiřovat povědomí a vědomí společnosti (hlavně mládeže) o těchto tragických místech a dějích, které se zde odehrávaly. Zjištěné sku-

tečnosti by také měly sloužit odborné veřejnosti zabývající se sledovaným tématem, vzpomínkovou kulturou a místy historické paměti. V dalších fázích práce na projektu by měly být vytvořeny výukové materiály pro školy, jež se týkají sledovaných lokalit.

Vzdělávací oddělení se též v průběhu roku 2012 podílelo na vzdělávání posluchačů vysokých škol nejen formou konzultací jejich seminárních a diplomových prací, ale též spoluprací na projektu Filozofické fakulty UJEP v Ústí nad Labem s názvem „Communitas pro praxis“. Pracovníci vzdělávacího oddělení připravovali podklady pro e-learningové školení, jež bude používáno na zmiňované škole v rámci výuky.

Z hlediska ediční práce vzdělávacího oddělení byla připravena čtyři čísla čtvrtletníku Památníku Tereziín „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“.

Pracovníci vzdělávacího oddělení se také v roce 2012 účastnili několika odborných konferencí a seminářů a vyvíjeli publikační činnost v různých odborných časopisech i v denním tisku.

DOKUMENTACE A SBÍRKY

Památník Terezín usiluje svou akviziční politikou o systematické doplňování všech sbírkových fondů, kterým je věnována maximální péče. Sbírkové předměty jsou systematicky katalogizovány, konzervovány a restaurovány tak, aby zůstaly zachovány pro příští generace.

Systematická péče je věnována také dochovanému zařízení a objektům bývalých represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích.

DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ

Na dokumentačním oddělení bylo zapsáno 20 přírůstkových čísel sbírkových materiálů, pod nimiž bylo evidováno celkem 106 jednotlivých dokumentů. Jednalo se o písemnosti a fotografie. Tyto přírůstky byly získány převážně darem, v jednom případě nákupem. Získány byly např. písemnosti Bohumila Krňávka z doby jeho věznění v Krnově a v policejní věznici v Malé pevnosti. Většinu tvoří korespondence z let 1944–1945.

Také další získaný soubor obsahuje převážně korespondenci, která se vztahuje k rodině Hönigových perzekvované v době nacistické okupace z rasových důvodů. Významnou součástí tohoto souboru jsou dopisy MVDr. Karla Höniga manželce, psané převážně v židovské nemocnici v Praze před deportací do ghetta Terezín v únoru 1945.

Do pomocného materiálu bylo zaevidováno celkem 96 přírůstkových čísel. Z toho se jednalo o osm dokumentárních filmů a zbytek představovaly písemnosti.

Celkově bylo ve druhém stupni evidence sbírek zpracováno 114 inventárních čísel písemných materiálů.

Počátkem roku byla provedena aktualizace databází sbírek dokumentačního oddělení na webových stránkách Památníku Terezín, tj. databáze listinného materiálu a databáze fotografií a filmového materiálu. Aktualizací se do databází promítly textové opravy realizované v předchozím roce, dále byly připojeny nově zpracované evidenční záznamy k dalším sbírkovým předmětům. Na podzim došlo k významné změně v databázi listinného materiálu, do níž bylo vloženo k příslušným evidenčním záznamům téměř 5 000 skenů dokumentů. Tím počet dokumentů, které je možno studovat on line, stoupl na přibližně 1 300 inventárních čísel. V databázi fotografií a filmů jsou již od roku 2011 dostupné skeny fotografií, k nimž má Památník Terezín copyright. Jde o 1 933 inventárních čísel.

Při periodické inventarizaci sbírek bylo zkontrolováno 1 019 inventárních čísel listinného materiálu, z nichž 80 inventárních čísel sbírkových předmětů nebo jejich částí bylo při inventuře vybráno ke konzervaci.

Dokumentační oddělení evidovalo více než šedesát badatelských návštěv. Další osobní návštěvy se týkaly zjišťování údajů o věznění rodinných příslušníků a řada žádostí o informace, případně o poskytnutí kopií materiálů, byla vyřízena písemně.

Dokumentátor zhotovil 21 944 digitálních fotografií. Z tohoto počtu představovalo 2 296 snímků fotodokumentaci akcí Památníku Terezín (pietní akty, vernisáže), dále snímky objektů, sbírkových předmětů apod. Největší část – 19 648 fotografií – tvoří kartotéka policejní věznice Praha-Pankrác. Tyto snímky byly pořízeny pro potřeby další výzkumné práce v Národním archivu v Praze.

Externím žadatelům bylo poskytnuto 948 xeroxů a skenů a dvě kopie filmů na DVD. Pro interní potřebu bylo zhotoveno 4 434 xeroxů a skenů, především v rámci digitalizace sbírek. Pro potřeby vzdělávací činnosti bylo nahráno na video šest dokumentárních filmů a pořízeno deset kopií dokumentárních filmů na DVD pro studijní účely.

Externími konzervátory byla zajištěna konzervace části písemností vybraných k ošetření při řádné inventuře (celkem 430 kusů). Podnikový konzervátor ošetřil další část písemností vybraných ke konzervaci při inventuře, jakož i další písemnosti, převážně nové přírůstky získané do sbírek (dohromady 262 kusů).

Ve specializované odborné knihovně Památníku Terezín bylo zkatologizováno 320 knih. Byla zpracována bibliografie knih a článků s tematikou Terezína za rok 2011 pro publikování v Terezínských listech č. 40/2012. Proběhla kompletní revize knihovního fondu.

SBÍRKOVÉ ODDĚLENÍ

V roce 2012 byla do sbírek Památníku Terezín získána převážně výtvarná díla vzniklá v policejní věznici v Malé pevnosti a v ghettu Terezín. Doplněna byla též sbírka výtvarného protiválečného umění. Darem byla získána sada chirurgických nástrojů a čtyři kresby z policejní věznice v Malé pevnosti Terezín (Bohumil Krňávek, monogramista N.F.), dále 13 kreseb různých autorů z ghetta Terezín (Jo Spier, Leo Haas, monogramista J.K.S., Norbert Troller, Gisela Rottonara a několik anonymních kreseb) a dvě díla zahraničních umělců s protiválečnou tematikou (Brigitte Lange-Helms, Steinunn Björk Sigurðardóttir). Zakoupen byl konvolut poválečných výtvarných děl bývalé vězeňkyně ghetta Terezín Kamily Hájkové a odlitek plastiky „Poutník“ od Jiřího Sozanského.

Do chronologické evidence bylo zapsáno 133 přírůstkových čísel, která byla zároveň i zpracována v systematické evidenci. Byla dokončena kontrola databáze trojrozměrného a listinného materiálu. Při inventarizaci sbírek bylo zrevidováno 743 inventárních čísel sbírkových předmětů.

Sbírkové oddělení zajistilo badatelské služby pro sedmnáct tuzemských a třináct zahraničních badatelů. Písemně byly řadě dalších žadatelů poskytnuty informace či kopie sbírkových předmětů. Pracovníci oddělení zajišťovali dlouhodobé i krátkodobé zápůjčky v tuzemsku, jakož i v zahraničí (Mémorial de la Shoah Paříž, Památník Mauthausen). Pokračovalo vyhledávání dědiců autorských práv a získávání povolení k dal-

šímu užití děl a předmětů (publikování, vystavování, poskytování kopií děl badatelům atd.) od vlastníků a dědiců autorských práv. Průběžně byla skenována výtvarná díla, u kterých již dědici autorských práv povolili jejich užití.

Během roku 2012 bylo pro výstavní, studijní a publikační účely pro žadatele zhotoveno 1 241 barevných kopií materiálů, skenů a digitálních fotografií. Pro potřeby badatelského centra bylo zhotoveno 477 barevných kopií.

Průběžně probíhalo restaurování sbírek podnikovým konzervátorem i specializovanými externími konzervátory. Podnikový konzervátor ošetřil 106 inventárních čísel sbírkových předmětů. Vedle toho bylo externě zrestaurováno 179 výtvarných děl.

Podnikový konzervátor kromě zmíněných prací pro dokumentační a sbírkové oddělení prováděl restaurátorské práce na původním zařízení objektů ve správě Památníku Tereziín (pohřební vůz, kremační pece, Kolumbárium, objekty I. dvora Malé pevnosti).

■ HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST, DARY A PŘÍSPĚVKY

Památník Terezín splnil veškeré závazné ukazatele a ukončil hospodaření roku 2012 s kladným hospodářským výsledkem ve výši 760 389,86 Kč. Uvedeného hospodářského výsledku bylo dosaženo dodržováním zavedených úsporných opatření, dále se přes nepříznivý vývoj návštěvnosti v roce 2011 a v začátku roku 2012 podařilo dosáhnout vyšších výnosů ze vstupného v důsledku zvýšení ceny. V souladu se zvýšenými výnosy ze vstupného byly zvýšené výnosy z prodaného zboží a také náklady na prodané zboží.

V rámci celkových nákladových položek bylo dosaženo úspory v objemu 1 % i přes nárůst nákladů na spotřebu médií (plyn, vodné, stočné).

VÝNOSY A NÁKLADY V ROCE 2012 V KČ:

Výnosy:

a) vstupné.....	34 765 333,52 Kč
b) příspěvek Ministerstva kultury ČR.....	37 353 000,00 Kč
c) využití rezervních fondů.....	1 981 255,00 Kč
d) ostatní příjmy.....	9 165 838,24 Kč
Výnosy celkem:	83 265 426,76 Kč

Náklady:

a) materiálové náklady a energie.....	10 447 788,04 Kč
b) osobní náklady.....	30 663 865,93 Kč
c) ostatní náklady (služby, opravy).....	41 393 382,93 Kč
Náklady celkem:	82 505 036,90 Kč

**ROZVAHA (BALANCE)
SESTAVENÁ K 31. 12. 2012**

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
	AKTIVA CELKEM		137 722 359,55	66 851 233,57	70 871 125,98	72 312 982,58
A.	Stálá aktiva		118 736 757,78	66 847 875,57	51 888 882,21	53 517 641,91
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		4 432 848,74	3 567 319,35	865 529,39	1 064 274,55
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	161 392,80	53 667,92	107 724,88	53 865,00
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 745 416,15	1 745 416,15		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	2 526 039,79	1 768 235,28	757 804,51	1 010 409,55
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Uspořádací účet tech. zhodnocení DNM	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehm.majetek	051				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		114 303 909,04	63 280 556,22	51 023 352,82	52 453 367,36
1.	Pozemky	031	1 323 109,29		1 323 109,29	1 300 347,00
2.	Kulturní předměty	032	2 237 303,00		2 237 303,00	2 237 303,00
3.	Stavby	021	46 922 935,35	8 445 868,73	38 477 066,62	31 604 875,22
4.	Samostatné movité věci a soubory mov.věcí	022	31 752 765,90	22 898 735,99	8 854 029,91	9 692 163,14
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	18 000,00		18 000,00	18 000,00
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	31 935 951,50	31 935 951,50		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	113 844,00		113 844,00	7 600 679,00
9.	Uspořádací účet tech. zhodnocení DHM	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hm.majetek	052				
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhod. vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podst. vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
4.	Půjčky osobám ve skupině	066				
5.	Jiné dlouhodobé půjčky	067				
6.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
8.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý fin. majetek	053				
IV.	Dlouhodobé pohledávky					
1.	Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
5.	Dlouh. pohledávky z nástrojů spolufin. ze zahr.	468				
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
B.	Oběžná aktiva		18 985 601,77	3 358,00	18 982 243,77	18 795 340,67
I.	Zásoby		10 129 056,22		10 129 056,22	9 259 443,74
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	817 304,93		817 304,93	791 660,47
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132	9 309 751,29		9 309 751,29	8 465 783,27
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139	2 000,00		2 000,00	2 000,00
II.	Krátkodobé pohledávky		3 651 090,04	3 358,00	3 647 732,04	3 212 044,20
1.	Odběratelé	311	282 947,00	3 358,00	279 589,00	178 829,00
2.	Směnky k inkasu	312				
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313				
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	862 825,34		862 825,34	786 688,63
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315			-	-
6.	Poskytnuté návratné fin. výpomoci krátkodobé	316				
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317				
8.	Pohledávky z titulu daní a obdobných dávek	318				
9.	Pohledávky ze sdílených daní	319				
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	5 067,00		5 067,00	22 830,00
11.	Zúčtování s institucemi soc.zabezp. a zdrav.poj.	336				
12.	Daň z příjmů	341	160 934,00		160 934,00	210 274,00
13.	Jiné přímé daně	342				
14.	Daň z přidané hodnoty	343				
15.	Jiné daně a poplatky	344	2 859,00		2 859,00	3 232,00
16.	Nároky na dotace a ost.zúčt. se st.rozpočtem	346				
17.	Pohledávky za rozpočtem ÚSC	348				
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351				
19.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
20.	Pevné termínové operace a opce	363				
21.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
22.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
23.	Krátkodobé pohl. z nástrojů spolufin. ze zahr.	371				
24.	Poskytnuté zálohy na dotace	373				
25.	Náklady příštích období	381	215 905,34		215 905,34	282 546,52
26.	Příjmy příštích období	385	268 623,89		268 623,89	170 357,96
27.	Dohadné účty aktivní	388	1 851 928,47		1 851 928,47	1 557 286,09
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377				
III.	Příjmové účty rozpočtového hospodaření					
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222				
IV.	Krátkodobý finanční majetek		5 205 455,51		5 205 455,51	6 323 852,73
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jinné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245	-		-	-
6.	Účty spravovaných prostředků	247				
7.	Souhrnné účty	248				
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4	
			OBDOBÍ				MINULÉ
			BĚŽNÉ				
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO		
9.	Běžný účet	241	4 733 504,15		4 733 504,15	5 973 182,51	
10.	Běžný účet FKSP	243	274 063,86		274 063,86	233 109,80	
11.	Základní běžný účet ÚSC	231					
12.	Běžné účty fondů ÚSC	236					
13.	Běžné účty státních fondů	224					
14.	Běžné účty fondů organizačních složek státu	225					
15.	Ceniny	263	3 065,00		3 065,00	4 195,00	
16.	Peníze na cestě	262					
17.	Pokladna	261	194 822,50		194 822,50	113 365,42	

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
	PASIVA CELKEM		70 871 125,98	72 312 982,58
C.	Vlastní kapitál		61 964 977,30	62 923 616,61
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		53 956 881,75	55 585 641,45
1.	Jmění účetní jednotky	401	53 956 881,75	55 585 641,45
2.	Fond privatizace	402		
3.	Dotace na pořízení dlouhodobého majetku	403	-	-
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých let	404		
5.	Kurzové rozdíly	405		
6.	Oceňovací rozdíly při změně metody	406		
7.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
8.	Opravy chyb minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		7 247 705,69	6 694 623,52
1.	Fond odměn	411	779 747,00	947 002,00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	312 966,28	263 656,35
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	309 164,63	309 164,63
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	1 617 530,98	1 427 377,37
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	4 228 296,80	3 747 423,17
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		760 389,86	643 351,64
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	760 389,86	643 351,64
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	432		
D.	Cizí zdroje		8 906 148,68	9 389 365,97
I.	Výdajové účty rozpočtového hospodaření			
1.	Zvláštní výdajový účet	223		
II.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
III.	Dlouhodobé závazky		15 981,20	173 439,00
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Vydané dluhopisy	453		
4.	Závazky z pronájmu	454		
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	15 981,20	173 439,00
6.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
8.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
9.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
IV.	Krátkodobé závazky		8 890 167,48	9 215 926,97
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Vydané krátkodobé dluhopisy	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	487 015,98	254 256,19
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Závazky z dávek sociálního zabezpečení	323		
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	-	-
9.	Závazky z dělené správy a kaucí	325		

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
10.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
11.	Přijaté zálohy daní	327		
12.	Závazky z výběru daní	328		
13.	Závazky ze sdílených daní	329		
14.	Zaměstnanci	331	616 789,00	941 270,00
15.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	821 981,00	1 063 054,00
16.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336	792 609,00	1 160 048,00
17.	Daň z příjmů	341		
18.	Jiné přímé daně	342	103 785,00	284 753,00
19.	Daň z přidané hodnoty	343	388 611,00	100 985,00
20.	Jiné daně a poplatky	345		
21.	Závazky ke státnímu rozpočtu	347		
22.	Závazky k rozpočtům ÚSC	349		
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
24.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
25.	Pevné termínové operace a opce	363		
26.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
27.	Závazky z finančního zajištění	366		
28.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Přijaté zálohy na dotace	374	1 650 000,00	1 483 831,00
31.	Výdaje příštích období	383		-
32.	Výnosy příštích období	384	1 796 539,50	2 041 490,12
33.	Dohadné účty pasivní	389	2 077 000,00	1 724 523,66
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	155 837,00	161 716,00

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT
sestavený k 31. 12. 2012

pol.č.	Název položky	účet	Hlavní činnost	
			BĚŽNÉ OBDOBÍ	MINULÉ OBDOBÍ
A.	NÁKLADY		82 505 036,90	81 368 729,00
I.	Náklady z činnosti		82 297 288,59	80 872 304,77
1.	Spotřeba materiálu	501	4 785 401,76	5 010 512,21
2.	Spotřeba energie	502	5 662 386,28	4 723 939,18
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503		
4.	Prodané zboží	504	2 440 959,95	2 348 000,38
5.	Aktivace oběžného majetku	507	-1 137 285,00	-3 150,00
6.	Opravy a udržování	511	18 191 690,37	18 009 618,80
7.	Cestovné	512	932 242,27	972 980,68
8.	Náklady na reprezentaci	513	213 499,69	256 598,88
9.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	-1 457,00	-22 281,00
10.	Ostatní služby	518	13 794 666,08	13 532 385,61
11.	Mzdové náklady	521	22 747 996,00	22 454 001,00
12.	Zákonné sociální pojištění	524	7 689 946,00	7 583 961,00
13.	Jiné sociální pojištění	525	63 331,00	
14.	Zákonné sociální náklady	527	967 332,22	886 081,38
15.	Jiné sociální náklady	528	-	115 447,00
16.	Daň silniční	531	34 373,00	33 720,00
17.	Daň z nemovitosti	532	8 854,00	10 021,00
18.	Jiné daně a poplatky	538	12 989,64	12 290,93
19.	Vratky daní z nadměrných odpočtů	539		
20.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541		
21.	Jiné pokuty a penále	542	-	100,00
22.	Dary	543		
23.	Prodaný materiál	544		
24.	Manka a škody	547	113 335,92	65,00
25.	Tvorba fondů	548		
26.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	2 619 991,79	2 867 209,58
27.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného majetku	552		
28.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného majetku	553		
29.	Prodané pozemky	554		
30.	Tvorba a zúčtování rezerv	555		
31.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	3 358,00	-
32.	Náklady z odepsaných pohledávek	557		
33.	Náklady z drobného dlouhodobého hm. a nehm. majetku	558	947 149,30	-
34.	Ostatní náklady z činnosti	549	2 206 527,32	2 080 803,14
II.	Finanční náklady		91 808,31	413 184,23
1.	Prodanné cenné papíry a podíly	561		
2.	Úroky	562		
3.	Kurzové ztráty	563	89 873,52	75 307,20
4.	Náklady na přecenění reálnou hodnotou	564		
5.	Ostatní finanční náklady	569	1 934,79	337 877,03
III.	Náklady na nezpochybnitelné nároky na prostředky SR, rozpočtu ÚSC a SF		-	-
1.	Náklady na nároky na prostředky státního rozpočtu	571		
2.	Náklady na nároky na prostředky rozpočtů ÚSC	572		
3.	Náklady na nároky na prostředky státních fondů	573		
4.	Náklady na ostatní nároky	574		
IV.	Náklady ze sdílených daní		-	-
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581		
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob	582		

pol.č.	Název položky	účet	Hlavní činnost	
			BĚŽNÉ OBDOBÍ	MINULÉ OBDOBÍ
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584		
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585		
5.	Náklady ze sdílených majetkových daní	586		
6.	Náklady ze sdílené silniční daně	588		
V.	Daň z příjmů		115 940,00	83 240,00
1.	Daň z příjmů	591	115 940,00	83 240,00
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595		
B.	VÝNOSY		83 265 426,76	82 012 080,64
I.	Výnosy z činnosti		45 184 826,97	43 295 357,27
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601		
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	39 499 058,31	37 091 247,35
3.	Výnosy z pronájmu	603	265 674,20	274 341,20
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	3 308 185,54	3 028 831,36
5.	Výnosy ze správních poplatků	605		
6.	Výnosy z místních poplatků	606		
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607		
8.	Jiné výnosy z vlastních výrobků	609		
9.	Změna stavu nedokončené výroby	611		
10.	Změna stavu polotovarů	612		
11.	Změna stavu výrobků	613		
12.	Změna stavu ostatních zásob	614		
13.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	2 353,00	353,00
14.	Jiné pokuty a penále	642		
15.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643		
16.	Výnosy z prodeje materiálu	644		
17.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645		
18.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	-	-
19.	Výnosy z prodeje pozemků	647		
20.	Čerpání fondů	648	1 981 255,00	2 628 420,00
21.	Ostatní výnosy z činnosti	649	128 300,92	272 164,36
II.	Finanční výnosy		13 470,39	19 092,20
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661		
2.	Úroky	662	1 826,91	2 655,83
3.	Kurzové zisky	663	11 640,89	16 433,78
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664		
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665		
6.	Ostatní finanční výnosy	669	2,59	2,59
III.	Výnosy z daní a poplatků		-	-
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631		
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632		
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633		
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634		
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635		
6.	Výnosy z majetkových daní	636		
7.	Výnosy z energetických daní	637		
8.	Výnosy ze silniční daně	638		
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639		
IV.	Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a SF		38 067 129,40	38 697 631,17
1.	Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	671	38 067 129,40	38 697 631,17
2.	Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů ÚSC	672	-	-

pol.č.	Název položky	účet	Hlavní činnost	
			BĚŽNÉ OBDOBÍ	MINULÉ OBDOBÍ
3.	Výnosy z nároků na prostředky státních fondů	673		
4.	Výnosy z ostatních nároků	674		
V.	Výnosy ze sdílených daní		-	-
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681		
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682		
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684		
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685		
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686		
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688		
VI.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ			
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		876 329,86	726 591,64
4.	Výsledek hospodaření po zdanění		760 389,86	643 351,64

DARY A PŘÍSPĚVKY 2012:

Největšími částkami přispěli tito dárci:

- Patrick Mehr a Helen Epstein, USA
- Federace židovských obcí, Česká republika
- Terezínská iniciativa, Česká republika
- Zdeňka Fantlová, Velká Británie
- Jaroslav Schwalb, Česká republika
- Ing. Petr Mothejl, Česká republika
- Vlastimila Potocky, USA
- CafféBar Automaty, s.r.o., Česká republika
- Viliam Bartoš, Česká republika
- Lenka Bartošová, Česká republika
- Milan Flosman, Česká republika
- Dáša Matušíková, Česká republika
- Blanka Raclová, Česká republika
- Bernd Strauch, Německo
- DAIDO s.r.o., Česká republika
- BOKS s.r.o., Česká republika
- Dagmar Marsalková, Kanada

Menšími částkami přispěla řada dalších dárců, z nichž většina zůstala anonymními. Také jim všem náleží stejně jako výše jmenovaným naše upřímné poděkování.

Prostředky získané z darů a příspěvků byly využity pro následující účely:

Terezínská tryzna 2012.....	15 000,00 Kč
Soutěže umělecké tvořivosti mládeže.....	32 835,00 Kč
Mzdové náklady.....	4 603,00 Kč
Výstava „Fotbal v terezínském ghettu“.....	30 000,00 Kč
Práce s mládeží a činnost vzdělávacího oddělení.....	44 821,00 Kč
EHRI – mezinárodní databáze holokaustu.....	125 688,75 Kč

TECHNICKÁ A STAVEBNÍ ČINNOST

POKRAČOVÁNÍ V ODSTRAŇOVÁNÍ ŠKOD ZPŮSOBENÝCH POVODŇEMI V LETECH 2002 A 2006:

- 42 Oprava vnějších fasád objektů Malé pevnosti (objekt bývalé kantýny dozorců a dílenského dvora) – práce na konci roku byly těsně před dokončením.
- 43 Oprava pohledového zdiva vnějšího opevnění Malé pevnosti – do konce roku byla dokončena třetina plánovaného objemu prací.
- Oprava havarijního stavu Kolumbária – na konci roku dokončeny dvě třetiny plánovaných prací.

DALŠÍ ÚDRŽBOVÉ A TECHNICKÉ PRÁCE:

- Oprava střech objektů Památníku – vypracována projektová dokumentace kompletní renovace střechy Muzea ghetta a vybrána realizační firma.
- Protipovodňová opatření v Malé pevnosti – po realizaci prací proběhla kolaudace a byly zpracovány a schváleny příslušné dokumenty (povodňový plán, provozní a manipulační řád atd.) .
- Příprava nového depozitáře dokumentačního oddělení – dokončeny stavební práce.
- Běžná údržba všech objektů Památníku.
- Běžná údržba zeleně ve všech objektech Památníku.
- Technické zajištění pietních, kulturních a vzdělávacích akcí.
- Realizace nového parkovacího systému na parkovišti u Malé pevnosti.

VÝHLED NA ROK 2013

- Konání Terezínské tryzny a dalších vzpomínkových akcí.
- Pokračování výzkumu nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích.
- Pokračování digitalizace sbírek Památníku Terezín a jejich zpřístupňování na internetu.
- Doplnování databází bývalých vězňů.
- Pokračování sbírkotvorné činnosti.
- Vydání Terezínských listů č. 41.
- Vydávání čtvrtletníku „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“.
- Instalování osmi příležitostných výtvarných a dokumentárních výstav.
- Pořádání seminářů pro pedagogy, studenty a žáky.
- Uspořádání výtvarné a literární soutěže pro mládež na téma „Proč v ghettu múzy nemlčely?“.
- Pokračování projektu dokumentace současného stavu míst bývalých nacistických táborů v českých zemích, nazvaného „Za pomníčky“.
- Zajišťování odborné spolupráce při využívání webových stránek „Školákem v protektorátu“, připravených Památníkem Terezín.

PAMÁTNÍK TEREZÍN
Výroční zpráva za rok 2012

Vydal: Památník Terezín

Adresa redakce:

Památník Terezín

411 55 Terezín

Česká republika

Tel.: +420-416 782 131, 416 782 442, 416 782 225

Fax: +420-416 782 245

E-mail: pamatnik@pamatnik-terezin.cz

Internet: www.pamatnik-terezin.cz

Vychází jednou ročně vlastním nákladem.

Redakční uzávěrka této zprávy: 12. února 2013